

NATUR UDEN ALDER

I VEJLE KOMMUNE

NATURENS
DAG 11. sep 2016

VELKOMMEN TIL NATURENS DAG

NATUR UDEN ALDER I VEJLE KOMMUNE

Igen i år inviterer Vejle Kommune til en dag med oplevelser og bevægelse søndag den 11. september 2016. Dagen og naturen er for alle, uanset alder.

Vejle Kommune er landets nok bedste friluftskommune. Her er der masser af muligheder, hvad enten du drømmer om afslappende timer i fred og ro, et vildt adrenalinrus i fuld fart, store naturoplevelser eller noget helt fjerde.

Igen i år åbner et hav af frivillige dørene op til Vejle Kommunes fantastiske natur, og byder dig velkommen udenfor til deres egne favorit naturoplevelser.

Her er noget for enhver smag – og for enhver alder.

Tak til alle, der gør det muligt at åbne naturen med så bred en vifte af muligheder.

Vi ønsker jer en rigtig god søndag.

Naturen er altid åben – vi ses derude

Arne Sigtenbjerggaard, borgmester

Søren Peschardt, viceborgmester og formand for Natur- og Miljøudvalget

INDHOLD

- 1 Klätterweg i Sønderskoven
- 2 Indvielse af mountainbikerute
- 3 Urtevandring
- 4 Den spiselige skovhave
- 5 Liv i Fjorden
- 6 Havets verden på kajakøen
- 7 En bronzealderhøj
- 8 Indvielse af kirkesti
- 9 Naturvandring
- 10 Bynær natur
- 11 Naturens dag
- 12 Bier, honning og pandekager
- 13 Team Green rykker ud
- 14 Oplev stort og småt
- 15 Naturaktiviteter og markedsstemning
- 16 Havkajak på Fårup Sø
- 17 Åbent hus i Sellerup Enge
- 18 Klap et soldyr og kram en kalv
- 19 På tur i plantefarvens verden
- 20 Smag på stranden
- 21 Klap en fisk

OVERSIGTSKORT

Tjek nyeste opdateringer
vedr. tilkommende aktiviteter
på hjemmesiden
www.naturensdag.dk

KLÄTTERWEG I SØNDRSKOVEN I VEJLE

1

Tid: Kl. 11.00-15.00

Mødested: Skovlegepladsen
i Sønderskoven, Vejle

Kom op til skovlegepladsen og gå en tur på klatrevejen.

I træerne på ruten er der mulighed for at blive udfordret med forskellige klatre-aktiviteter som f.eks. rebklatring, prusikklatring, tovbane og meget andet.

Er du mere til at cykle, kan du låne en MTB og prøve en tur rundt på skovens stier. Alle aktiviteter er gratis.

Arrangør: Vejle Kommune,
Sundhedsafdelingen

Kontakt: Peter Vestergaard,
pvest@vejle.dk, tlf. 2913 1525

INDVIELSE AF MOUNTAINBIKERUTE OG NORDISKE MESTERSKABER

2

Tid: Fra kl. 09:30

Mødested: Vejle Idrætshøjskole, Ørnebjergvej 28

Mountainbike Club Vejle afvikler Nordiske Mesterskaber i den olympiske mountainbikedisciplin XCO. Her har du mulighed for at komme og opleve stemningen til et stort internationalt mountainbikeløb, samtidig med at du selv kan prøve en lille bane. Vejle Idrætshøjskole udlåner cykler og instruerer i brug af mountainbike. Før løbsstart søndag formiddag vil der være indvielse af et nyt mountainbikespor, som Vejle Kommune har etableret i samarbejde med Mountainbike Club Vejle. Der er ligeledes arrangementer lørdag d. 10. september, med motionsløb og junior-konkurrencer, der er åbent for alle.

Arrangør: Mountainbike Club Vejle,
Vejle Idrætshøjskole og Vejle Kommune

Kontakt: Kristian Nykrog, krjny@vejle.dk, tlf. 3069 5171

Endeligt program for dagen kan findes på www.mtbliga.dk

URTEVANDRING - MEDICINSKE URTER

3

Tid: Kl. 13.00

Mødested: Dyrk Vejle, Spiderihallerne

Rima Gaisyte tager os på urtevandring igennem Dyrk Vejle. Vi ser på hvilke urter, der dyrkes i og omkring byhaverne, og vi snakker om hvilke egenskaber planterne har ud fra et urtemedicinsk synspunkt.

Efter vandringer smager vi på de indsamlede urter og laver urtesalt, smør og suppe. Deltagerne får urtesalt med hjem.

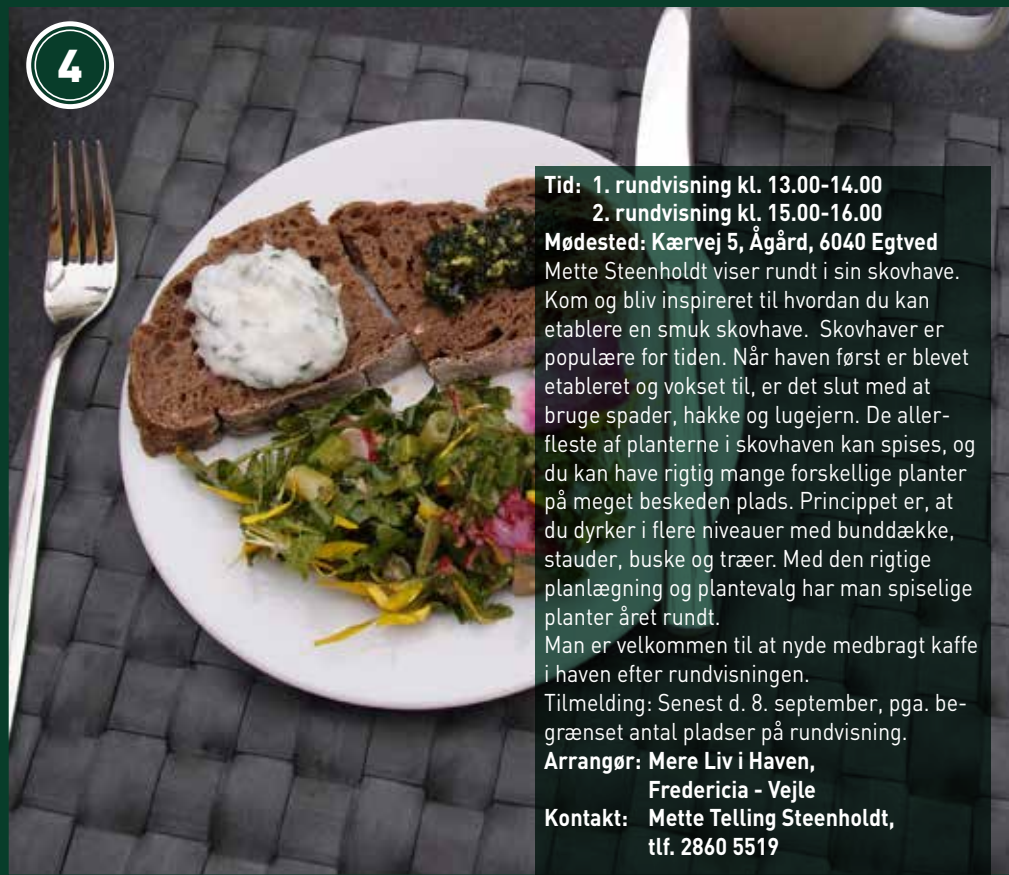
Målgruppen: Alle med interesse for urter og urtemedicin.

Arrangør: Dyrk Vejle

Kontakt: Charlotte Virkelyst, tlf. 6051 0301

DEN SPISELIGE SKOVHAVE RUNDVISNINGER I ÅGÅRD

4

Tid: 1. rundvisning kl. 13.00-14.00

2. rundvisning kl. 15.00-16.00

Mødested: Kærvej 5, Ågård, 6040 Egtved

Mette Steenholdt viser rundt i sin skovhave.

Kom og bliv inspireret til hvordan du kan etablere en smuk skovhave. Skovhaver er populære for tiden. Når haven først er blevet etableret og vokset til, er det slut med at bruge spader, hakke og lugejern. De allerfleste af planterne i skovhaven kan spises, og du kan have rigtig mange forskellige planter på meget beskedne plads. Princippet er, at du dyrker i flere niveauer med bunddække, stauder, buske og træer. Med den rigtige planlægning og plantevalg har man spiselige planter året rundt.

Man er velkommen til at nyde medbragt kaffe i haven efter rundvisningen.

Tilmelding: Senest d. 8. september, pga. begrænset antal pladser på rundvisning.

Arrangør: Mere Liv i Haven,

Fredericia - Vejle

Kontakt: Mette Telling Steenholdt,

tlf. 2860 5519

LIV I FJORDEN

5

Tid: Heldagsarrangement for grundskoler, alle dage mellem 5/9-9/9, fra kl. 8.30-14.30

Mødested: Rødkilde Gymnasium

Vi har sammensat et program med aktiviteter på vandet og mulighed for at få masser af gode oplevelser. Vi serverer jer en god cocktail af saltvand, tang, krabber, fisk og engagerede elever og undervisere fra Maringruppen på Rødkilde Gymnasium. Dagen er opdelt i 4 poster som eleverne skal rundt til. Dagen byder på: mulighed for snorkling, tur i RIB-båd på fjorden, fiskedissektion og byg dit eget stenrev. Der er mulighed for at erhverve undervisningsmateriale før aktiviteten, så dagen kan integreres i læreplaner.

Arrangør: Rødkilde Gymnasium

Målgruppe: Grundskoleelever 8.-9. klasse

Kontakt: Maria Dahm, tlf. 2532 4554 eller Peter Majland, tlf. 6020 7576

HAVETS VERDEN PÅ KAJAKØEN

6

Tid: kl. 10.00-14.00

Mødested: Kajakøen

Hør om betydningen af stenrev, og prøv at bygge dit eget stenrev! Lån en våddragt (vi har størrelser fra teenager til voksen) og få en guidet snorkeltur med en dykkerinstruktør rundt om kajakøen som fungerer som et kunstigt stenrev. Vi serverer dig en god cocktail af saltvand, tang, krabber, fisk og engagerede elever og undervisere fra Maringruppen på Rødkilde Gymnasium og glæder os til at byde dig velkommen hos os.

Arrangør: Rødkilde Gymnasium

Målgruppe: Børn, unge og voksne.

Kontakt: Maria Dahm, tlf. 2532 4554 eller Peter Majland, tlf. 6020 7576

EN BRONZEALDERHØJ – HISTORIER FRA GAMMEL TID

7

Tid: Kl. 10.00
**Mødested: Sognehuset,
Buen 22, 7321 Gadbjerg**

Vi går til bronzealderhøjene øst for Damhave Mose ud til Sejersmose. Vi stopper op ved den store rævegrav og ved Sejershøj for at lytte til noget af det, børnene har at fortælle og høre historier fra gammel tid.

En tur for alle aldre. Dog skal man være forberedt på, at en del af turen er på markvej. Medbring evt. madpakke og drikke.

Arrangør: Gadbjerg lokalråd i samarbejde med børnehaven og indskoling

**Kontakt: Lis Christiansen,
tlf.: 2963 4585**

INDVIELSE AF KIRKESTI – DEN GAMLE STI GENOPSTÅR

8

Tid: Kl. 13.00
Mødested: Ildved Kirke

Den genopståede kirkesti indgår i et samlet stiforløb rundt i og omkring Ildved By. Indvielsen vil foregå på Kirkestiens udsigtspunkt. Efter indvielsen går vi i samlet flok ruten rundt. På tilbagevejen kan I være med i en quiz, ved at være opmærksom på naturen undervejs. Efter turen bager vi snobrød og inviterer på kaffe og kage på byens multiplads.

Arrangør: Ildved Borgerforening
**Kontakt: Anders Rudolf,
email: andersrudolf@hotmail.dk**

NATURVANDRING I GAURSLUND SKOV OG VOGNKÆR ENGE

9

Tid: Kl. 10.00

**Mødested: P-pladsen ved Kellers
Park Golf Club**

Turen går gennem Gaurslund skov til Vognkær enge og retur. Vi håber at kunne se en eller flere spættearter som stor flagspætte, grønspætte og hvis vi er heldige også sortspætte. Herudover vil der være mulighed for at se en række andre fuglearter, samt dyre- og plantelivet i området. Turen forventes afsluttet kl. 12.00 i Peter Brethparken, hvor medbragte madpakker kan spises. Der vil være mulighed for at fiske i åen.

**Arrangør: Børkop lokalråd og
Dansk Ornitologisk Forening**

Kontakt: Jørgen Pagh, tlf. 2266 2234

BYNÆR NATUR I VEJLE

10

Tid: Kl. 13.00-15.30

**Mødested: Ved trappen op til Himmelpind,
Vardevej 200, 7100 Vejle**

Vandretur på kanten af Vejle i kuperet terræn. Rundturen på 4-5 km går over Himmelpind, hvor Vejles zoologiske have lå, gennem åbent landskab til Lille Høgsholt Bæks vilde natur. Vægten lægges på den natur, vi møder her i september og det landskab frivillige foreninger i området har åbnet for os alle. Medbragt kaffe kan indtages som afslutning af turen - og behøver derfor ikke at blive transporteret rundt.

**Arrangør: Naturhistorisk Forening for
Vejle i samarbejde med Hover Uhrhøj
Stiggruppen og VEN (Vejle Expat Network)**

**Kontakt: Lars Kromann- Larsen,
tlf: 4041 1696**

NATURENS DAG HOS ONKEL OG TANTE

11

Tid: Kl. 10.00-14.00

Mødested: Daginstitutionen Onkel og Tante, Rugstedvej 15, Rugsted, 7100 Vejle

Tag din mor og far med til naturoplevelser i Onkel og Tante: Du kan lave mad over bålet, måske pandekager med krydderurter i? Du kan også klappe de små geder og kaniner, eller se på høns. Du kan hjælpe med at finde mad til dyrene, og måske holde en stålorm? Kl. 11.00 og 13.00 slagter vi en kanin og steger den over bålet, til smagsprøve på kaninkød. Der vil være kaffe til mor og far.

Kontakt: Mail mona@onkelogtante.dk, tlf. 2845 2233, www.onkelogtante.dk

BIER, HONNING OG PANDEKAGER

12

Tid: Kl. 12.00-14.00

Mødested: Haraldskær ved avlsgården, Skibetvej 139, 7100 Vejle

Vejle- og Omegns Biavlerforening har skolebigård på Haraldskær. Her holder vi åbent hus og vil fortælle om biernes liv og om hvordan vi laver honning, og hvor mange forskellige ting det kan bruges til. Vi forventer, at have et observationsstade klar. Derfor kan man i år komme helt tæt på og se, hvordan bierne bor. Vi glæder os til at vise det frem. Det er SÅ spændende at kigge med. Vi serverer pandekager med nyslynget honning. Tag hele familien med.

Arrangør: Vejle- og Omegnsbiavlerforening

**Kontakt: Rie Pedersen, anna.marie.pedersen@vejlebiavl.dk
www.vejlebiavl.dk**

Foto: Mads Frødes Christensen

TEAM GREEN RYKKER UD I NØRREMARKSSKOVEN

13

Tid: Kl. 10.00-16.00

**Mødested: Sneglehuset,
Helligkildevej 60, 7100 Vejle**

Team Green rykker ud i Nørremarksskoven for at give tosprogede unge flere naturoplevelser ved at udnytte naturens mange facetter. Friluftsskaktiviteter kombineres med et inspirationsoplæg, som gør, at der skabes en balance og rød tråd mellem teori og praksis for de unge. Team Green klæder de unge på med teoretisk viden, inden de for alvor skal ud at anvende den tilegnede viden i Nørremarksskovens omgivelser. De unge vil få rykket et par grænser, være en del af et fællesskab, lære at fungere ude i teams samt få udnyttet deres indre ressourcer.

Arrangør: Foreningen Team Succes

Kontakt: Fouzi Abdelrazik, tlf. 4083 7769

OPLEV STORT OG SMÅT I VEJLE Å

14

Tid: Kl. 10.00-14.00

**Mødested: Ved Vejle Sportsfiskerforenings
klubhus, Buldalen 13, 7100 Vejle**

Kom helt tæt på fiskenes føde, som er de vandinsekter der lever i Vejle å og få mulighed for at skue havørreder, inden de bliver røget, og senere serveret for de fremmødte.

Der vil som sædvanlig, være mulighed for gratis fiskeri på det nederste af VSF's fiskevand. Du kan få lov til at binde din helt egen flue, under kyndig vejledning af et af vore medlemmer.

Husk stats fisketegn, hvis du er mellem 18 og 65 år. Arrangementet er for hele familien.

Arrangør: Vejle Sportsfiskerforening

Kontakt: Erik Nielsen, tlf. 4111 1616

NATURAKTIVITETER OG MARKEDS- STEMNING PÅ BRANDBJERG HØJSKOLE

15

Tid: Kl. 12.00-aften (drop ind når det passer)
Mødested: Højskolens Park, Brandbjergvej 12, 7300 Jelling

Natur- og friluftsoplevelser, markedsstemning og familiehugge i Grejsdalens vilde og smukke natur. Nyd dagen i park og skov i godt selskab og bliv inspireret af udelivets mange muligheder. Vi bygger drager og tømmerflåder, laver træklatringer, jagtsti og orienteringsløb, skyder med bue, skyder lerduer, laver mad over bål, har boder, smagsprøver og snitteværksted, studerer paddler og insekter, dissekerer høns og fisk, presser æblemost, synger og meget mere. Vi slutter af med en lækker friluftsmenu, som kræver tilmelding.

Se mere på www.brandbjerg.dk
Arrangør: Brandbjerg Højskole og Brandbjerg Højskoles Venner
Kontakt: Højskolen
bh@brandbjerg.dk, tlf. 7587 1500

BRANDBJERG HØJSKOLE
BEVÆGER DIG

HAVKAJAK PÅ FÅRUP SØ

16

Tid: Kl. 13.00-15.00
Mødested: Fårup Sø Camping, Fårupvej 58, 7300 Jelling

Fårup Sø Camping og Brandbjerg Højskole arrangerer en tur i havkajak på Fårup Sø. Havkajakken er en skøn måde at finde vej ud i naturen. Det er nærmest uundgåeligt at blive betaget af og helt vild med naturen. Undervisere fra Brandbjerg Højskole instruerer og hjælper dig i gang. Introduktion og tilvænning til havkajak med kort rotur.

Målgruppe: Alle der har lyst til at prøve en tur i havkajak (12+)
Max. 12 deltagere,
Pris: 50 kr. pr. deltager.
Kontakt: Casper Borch,
tlf. 5192 0567
Tilmelding til Brandbjerg Højskole på: bh@brandbjerg.dk

BRANDBJERG HØJSKOLE
BEVÆGER DIG

ÅBENT HUS I SELLERUP ENGE

17

Tid: Kl. 10.00-12.00
Mødested: ved Sellerup Vangvej,
ca. 500 m nord for Brejning Station

Kom og få en snak om kogræsserfor-
eninger. Vi er i engen, hvor vi fortæller
om vores kogræsserforening, medlem-
skab, tilsyn, pleje af naturareal, køb af
oksekød og meget mere.

Arrangør: Brejning Kogræsserforening
Kontakt: Ole Jespersen, tlf. 4117 3258

KLAP ET SOLDYR OG KRAM EN KALV

18

Tid: Kl. 10.00-12.00
Mødested: Tørskind Bro,
hvor Tørskindvej krydser Vejle å.
GPS-info: Lat 55.6502, Lon 9.30666

Vi går på opdagelse i søen efter sæere væsener,
smager på vaskeægte kildevand lige fra jorden og
gætter en quiz om mad og jord. Eller hvad med at
lave en miniature sivbåd og vinde kapløbet på Vejle
Å? Glem ikke at give kalven et kram på vejen. Eskild
Ladegårds kreaturer sørger for naturpleje v. Tør-
skind og derfor kan I på vejen høre mere om kogræs-
serforeninger. Tag madpakken med og suppler med
snobrød over det tændte bål.

Arrangør: Spillinggaard og Grønt Forum,
Vejle Kommune i samarbejde med
Naturstyrelsen Trekantområdet
Kontakt: Britta Edelberg, tlf. 2912 5234

 Miljø- og Fødevarerministeriet
Naturstyrelsen

 GRØNT
forum

Foto: Martin Bjerre

PÅ TUR I PLANTEFARVENS VERDEN

19

Tid: Kl. 10.00-16.00

Mødested: Randbøldal Museum,
Dalekildevej 1, 7183 Randbøl

Vi skal finde brændenælder, skvalderkål og skræppe. Planter og garn sættes over ilden i den store gryde. Hvad sker der i farvegryden? Lav dit eget håndstøbt papir med struktur og farvet med farvesuppen fra brændenælder, skvalderkål eller kruset skræppe. I væve- og papirværkstedet, er der fokus på brugen af naturens vilde planter fra grøftekanten, langs åen, i skoven og haven til at farve uldgarn og håndstøbt papir. Man kan aldrig være helt sikker på hvilken farvnuance det bliver, da planternes voksested – vandets indhold af klor eller okker – eller hvornår på året planten er høstet, har indflydelse på det færdige resultat. Tag madkurven med, oplev naturen, historien og håndværket i Randbøldal.

Pris. Gratis adgang til museet, men man betaler for materialer i væv og papir

Arrangør: Væve og Papirlauget Randbøldal

Kontakt: Mona Sørensen, tlf. 6030 2568, efter kl. 14.00

SMAG PÅ STRANDEN VED TIRSBÆK

20

Tid: Kl. 14.00

Mødested: Servicehuset,
Tirsbæk strand

Vi inviterer vores udenlandske venner og naboer ud i den danske natur, ved Tirsbæk strand, hvor naturvejleder Steen Hedrup vil fortælle om de mange forskellige dyr og planter, som er spiselige. Nogle planter kan bruges som krydderier, andre kan bruges i salaten, mens nogle få kan erstatte kartofler, ris eller pasta. På strandengen findes en del spiselige urter og i havet tangarter, muslinger, snegle, krebsdyr og fisk.

Vi sætter gryden i kog til smagsprøver og snakker om, hvordan den danske strand og skov kan bruges. Husk tøj der passer til vejret.

Arrangør: Venligboerne Vejle

Kontakt: Mette Aabenhus,
tlf. 2614 7390, efter 16.30

KLAP EN FISK VED VEJLE HAVN

21

Tid: kl. 10.00-12.00

Mødested: Den flydende kajakklub,
Stævnen 47, 7100 Vejle

Havnefronten har gennem de seneste år skiftet udseende og er blevet meget attraktiv og indbydende både for de, der bor der og for besøgende. Man kan bl.a. komme ud på den flydende kajakø og opleve havnens liv. Der er også lavet et bassin, hvor man denne dag kan opleve nogle af fjordens fisk og krebsdyr. Kom og vær med til at opleve livet på havnen.

Arrangør: Økolariet,
Vejle Lystbådehavn og Fritidsfiskerne
Kontakt: Naturvejleder Steen Hedrup,
tlf. 7681 2052 el. 4021 7830

økolariet
viden gennem oplevelser

økolariet

**GRATIS
ENTRÉ**

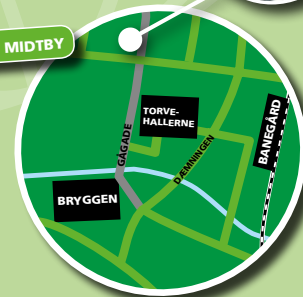
science center i vejle

leg og læring for alle

sjov og læring for hele familien

Rejs med ind i en verden af indtryk, oplevelser og viden om natur, miljø, klima og energi. Økolariet tilbyder udstillinger og aktiviteter for alle aldre, du sjov nok bliver klog af.

VEJLE MIDTBY

ÅBNINGSTIDER:
Alle dage kl. 10-16

Dæmningen 11 · 7100 Vejle · Tlf. +45 7681 2060

 økolariet@vejle.dk økolariet.dk facebook.com/økolariet

økolariet
viden gennem oplevelser

Er du faldet i et hul?

Giv et praj

Download vores app
Scan QR koden eller søg GIV ET PRAJ på vejle.dk

SPOTLIGHT

I GIVE, BØRKOP, JELLING, EGTVED OG VEJLE

19.-23. SEPTEMBER

FINDE ARRANGEMENTER
FIND FLERE OPLEVELSER

Via indlæbning | Log ind | Glemst password | Opret konto

**Book naturen på
www.udeliv.vejle.dk**

Søg bookbare steder og grej

Vælg bookbare steder:

- Hundeskygge
- Motionsområder
- Parker
- Shelters
- Skove
- Skovhytter
- Silande

Vælg øvrige tilbud:

- Åld og bænk
- Bilpladser
- Cykelstier
- Fugletårne
- Information
- Kiosker
- Lægpladser
- Natur arealer

SPOT PÅ

BESØG DYRENE I DYREHAVEN

PIKNIK PARTY
2. SEPTEMBER

VEJLE ÅDAL 1/2-MARATON
23. OKTOBER

oplevel.vejle.dk og /vejlekommune
– din indgang til oplevelser i Vejle og omegn

Natur uden alder – i Vejle kommune

Pak madkurven, tag børnene i hånden, tril cyklen frem og kom ud i naturen. Igen i år inviterer Vejle Kommune og de mange frivillige organisationer på vilde, spændende, sanselige, informationsrige, fredelige og bevægelige arrangementer i naturen.

Gå på opdagelse i programmet og se hvilke aktivitetssteder I vil besøge i år. Der er muligheder for både børnefamilier, for de hurtige og for de langsomme, for dem der holder af at fordybe sig, og for dem der elsker adrenalinet sus.

God fornøjelse

Vejle Kommune, Teknik & Miljø, Natur & Friluftsliv

Har du gode ideer, ris eller ros, er du altid velkommen til at kontakte Natur & Friluftsliv, koordinator for Naturens Dag: **Trine Hedemand, trhed@vejle.dk, tlf. 7681 2484**

